

A hulladékstátusz vége (End of Waste, EOW) – jogi követelményei, értelmezések, ISO vagy EMAS

Mint környezetvédelmi és környezetirányítási szakember (hangsúlyozva, hogy nem jogász) az utóbbi években sokféle magyarázattal találkoztam a hulladék státusz vége témakörben.

Oláh Péter

Mindenképp nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a hulladék-áramlásban a felhasználás – és az EU pályázatok elfogadásának feltétele – a hulladék státusz végét jelentő, jogilag is elfogadott technológiákat jelenti. Ha ezen technológiák nem működnek – szakmailag és jogilag – megfelelően, akkor óriási költségnövekedéssel, felesleges erőforrás használatával élünk, növelve az öko-lábnymunkát, ellentmondva minden értelmes elvárásnak.

Sajnos a beruházó központú szemlélet miatt a szennyvíz vagy a kommunális hulladék feldolgozása, használata csak vontatottan folyik. Nem mindegy, hogy a megfelelően kezelt szennyvíziszap-komposzt vagy biogáz-fermentiszap ellenőrzött körülmények között talajjavító anyag lesz, vagy hulladékként (esetleg fedőréteggént)

hulladéklerakóba kerül. Itt még a hígtrágyára és minden mezőgazdasági és ipari szerves melléktermékre és hulladékre is lehet utalni, ami ebben a körben szerepet játszhat. Nem mindegy, hogy a kommunális hulladékból modern technológiával tüzelő anyagot (SRF) állítunk-e elő (az egyik ilyen üzem az indulás utáni évben műszaki problémák miatt majdnem fele időben állt), amely hulladékhasznosítási engedély (és „R kód”) nélkül felhasználható és eladható, vagy gyengébb minőségben (RDF) R kóddal rendelkező hulladékként pl. cementműben égethető el (akár még költségnövelő előkezelés után). Nem mindegy, hogy a hulladékból származó anyagokat hogyan áramoltatjuk az ipar (elsősorban energiaipar), a mezőgazdaság felé. Ennek az áramlásnak Európában és az USA-ban már hagyománya van – hazánkban inkább problémákról beszélhetünk.

Nézzük a hulladék státusz végére vonatkozó jogszabályi részeket a minőségbiztosítás és a környezetirányítás szemszögéből (sokszor azt hallom, hogy csak az EMAS-on keresztül vezet boldogító út).

Itt két rendszert kell ismernünk:

1. ISO 9001 (minőségirányítási rendszer) vagy ISO 14001 (környezetirányítási rendszer): több évtizede működő angol eredetű világszabványok.
2. EMAS – Környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer: 1993 óta az EU-ban bevezetett német eredetű rendszer. Elterjedése elsősorban Németországra, illetve a vele kapcsolatos európai üzleti szférára koncentrálódik. Szakmailag valamivel magasabb szintű lehet, mint az ISO 14001, de több bürokráciát igényel, magasabb költségeket eredményezve.

A 333/2011/EU rendelet (egyes fémtörmelék-típusoknak a 2008/98/EK európai parlamenti és ta-

nácsi irányelv szerinti hulladék jellegének megszü-
nését meghatározó kritériumok megállapításáról)
így ír: „A rendszernek e cikk előírásaival való össz-
hangját egy, a termékek forgalmazása tekintet-
ben az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak
megállapításáról szóló, 2008. július 9-i 765/2008/
EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben fog-
lalt fogalom-meghatározás szerinti és a rendelettel
összhangban akkreditálást nyert megfelelőség-ér-
tékelő szervezetnek vagy bármely más, a szerveze-
teknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és
hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes rész-
vételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/
EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke
20. pontjának b) alpontja szerinti környezetvédelmi
hitelesítőnek hitelesítenie kell. A hitelesítést három-
évente kell elvégezni.”

A 715/2013/EU rendelet (a réztörmeléknek a
2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
szerinti hulladék jellegének megszü-
nését meghatározó kritériumok megállapításáról) szerint: „(5) Az
irányítási rendszernek e cikk előírásaival való össz-
hangját egy, a 765/2008/EK európai parlamenti és
tanácsi rendeletben foglalt fogalom-meghatározás
szerinti és a rendelettel összhangban akkreditálást
nyert megfelelőség-értékelő szervezetnek vagy az
európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének
20. b) pontjában foglalt fogalom-meghatározás
szerinti környezetvédelmi hitelesítőnek hitelesít-
nie kell. A hitelesítést háromévente kell elvégez-
ni.”(Itt is vagylagos az ISO 9001-14001 és az EMAS
használhatósága!

A 765/2008/EK rendelet (a termékek forgalma-
zása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet
előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK ren-
delet hatályon kívül helyezéséről) szerint minden
akkreditált megfelelőség értékelő szervezet akkred-
itáltként értendő! Ha csak EMAS szerint lenne, ak-
kor az negatív diszkrimináció lenne, ami az EU-ban
nem elfogadott.

A 765/2008 EK rendelet teljesen külön választja
az EMAS hitelesítést. Ennek 2. Cikkében így szere-
pelnek a fogalom-meghatározások:

„10. „akkreditálás”: a nemzeti akkreditáló testület
tanúsítása arról, hogy egy megfelelőség-értékelő
szervezet megfelel a meghatározott megfelelősé-
g-értékelési tevékenységek ellátásához a harmo-
nizált szabványokban megállapított követelmények-
nek, és amennyiben alkalmazandó, bármely további
követelménynek, beleértve a vonatkozó ágazati sza-
bályozásokban meghatározottakat is;”

„13. „megfelelőség-értékelő szervezet”: meg-
felelőség-értékelési tevékenységeket - beleértve

a kalibrálást, vizsgálatot, tanúsítást és ellenőrzést -
végző szervezet;”

Ez a rendelet az EMAS-t meg sem említi, teljesít-
ve a diszkrimináció mentesség követelményét.

A 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról a kö-
vetkezőket rögzíti:

„7. A hulladékstátusz megszü-
nése”

„9. § (1) Hasznosítási műveleten átesett anyag
vagy tárgy a továbbiakban nem tekintendő hulla-
déknak a következő feltételek együttes teljesülése
esetén:

a) meghatározott célra rendeltetésszerűen, álta-
lános jelleggel használják,

b) rendelkezik piaccal vagy van rá kereslet,

c) megfelel a rendeltetésére vonatkozó műszaki
követelményeknek és a rá vonatkozó jogszabályi
előírásoknak, szabványoknak, és

d) használata összességében nem eredményez
a környezetre vagy az emberi egészségre káros ha-
tást.”

10. §

„(3) A hulladékstátusz megszü-
nésére vonatkozó feltételeknek való megfelelés igazolását jogsza-
bályban meghatározott tanúsító szervezet végez-
heti.

(4) A hulladékstátusz megszü-
nésének igazolására alkalmas minőségbiztosítási rendszert az arra
feljogosított tanúsító szervezet - kormányrendelet
vagy miniszteri rendelet eltérő rendelkezése hiá-
nyában - negyedévente ellenőrzi.”

Tehát itt akkreditált minőségbiztosítási rend-
szer-tanúsító lehet, minőségirányítási (ISO 9001-
MIR) és/vagy környezetirányítási (ISO14001-KIR)
megfelelés-értékelő szervezet, amely szakmailag
ellenőrzi - többek között - a technológia betartá-
sát! (Itt a szakma vár még további magyarázatot
adó jogszabályra - bár ezt megtették és megteszik
az illetékes hatóságok, kormányhivatalok.)

Az MSZ EN 15359:2012 szabvány (Szilárd újra-hasznosítható tüzelőanyagok. Jellemzés és osztályok) szakmailag teljesen jó logikáját követve:

A minőség/környezetirányítási rendszer szabályozza az EOW (fizikai, kémiai, biológiai) műveletet.

Az anyagból egységeket (sarzsokat) képeznek - ennek maximális mennyisége: 1500 tonna (SRF esetén). Ezt előírások szerint mintázzák, és akkreditált laborvizsgálatra küldik.

A vizsgálatok eredménye alapján a vállalkozás környezetvédelmi szakembere osztályba sorolja és

termékké minősíti azt az egységnyi anyagot, amely ez után termékként használható, s elindulhat a szabad áramlás.

Az egész rendszer követelményeknek megfelelő működését ellenőrzi az akkreditált tanúsító szervezet (akkreditálás: szigorúan betartott nemzetközileg egységes szabályok szerint működő kompetens ellenőrzés).

Az EMAS alapon történő (általában magyar akkreditálás nélküli cég), három évre szóló tanúsítvány kiadása (többek között évenkénti ellenőrzés nélkül!) szakmailag nem védhető! Az például a három évre teljes állandóságot követel meg (mi van a változás nyomon követésével? stb.). Három év alatt a bejövő anyag minősége akár óránként is változik. Módosul a technológia, a határértékek stb. Egyre nagyobb a nyomás a hulladékiparban az áramlás maximális beindítására. Sajnos ezt a nyomást az EU - elfelejtve a tervezett elavulás jelenségét, a terméktervezés és előállítás felelősségét - a körforgásos gazdasági modellre hivatkozva csak fokozza. Ha a fentieket figyelembe vesszük, és a józan szakmai követelményekre alapozunk, összekapcsolva a gazdasági ágazatokat, megindíthatjuk az áramlást.

TEVÉKENYSÉGEINK

- Hulladékgyűjtés, -feldolgozás
- Veszélyeshulladék-kezelés, -szállítás
- Fém- és hasznáru-kereskedelem
- Komplex hulladékkezelés és szaktanácsadás
- Ipariberendezés- és létesítménybontás
- Roncsautó-átvétel, autóbontás
- Hűtőgépek, hűtőberendezések, elektronikai és akkumulátorhulladékok begyűjtése

ALCÜFER

IPARI, KERESKEDELMELI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

"A Felelős hulladékgazda"

TELEPHELYEINK:

Győr, Reptéri u. 2.	Tel.: +36-96/550-272
Ajka, Zagy tér 3.	Tel.: +36-88/500-084
Csoma, külterület, 072/4. hrsz.	Tel.: +36-30/398-5360
Esztergom, Schweidel u. 50/C	Tel.: +36-33/510-320
Fehérvárcsurgó, Moharakodó iparterület	Tel.: +36-22/418-320
Jászberény, Ipartelep út 1.	Tel.: +36-57/504-770
Kecskemét, Halasi út 19.	Tel.: +36-76/504-207
Körmeny, Rákóczi u. 146.	Tel.: +36-94/594-440
Mosonmagyaróvár, Timföldgyári u. 1.	Tel.: +36-96/574-145
Nagykanizsa, Csengery u. 90.	Tel.: +36-93/510-265
Pécs, Cserkút I. rekodó	Tel.: +36-72/525-127
Salgótarján, Salgó u. 33.	Tel.: +36-32/513-030
Sopron, Ipari krt. 14.	Tel.: +36-99/505-347
Szombathely, Mérleg u. 5.	Tel.: +36-94/511-964
Szolnok, Gyökér ú. 2.	Tel.: +36-56/521-407
Veszés, Széchenyi u. 152.	Tel.: +36-29/356-490
Veszprém, Hőgyári u. 3.	Tel.: +36-88/560-330
Zalaegerszeg, Zrínyi M. u. 6.	Tel.: +36-92/598-481

Cím: 9023 Győr, Mészáros L. u. 13. ■ Tel.: +36-96/512-700, +36-96/519-715, +36-96/519-716
Fax: +36-96/512-709 ■ E-mail: info@alcufer.hu ■ www.alcufer.hu